

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Præambel

De underskrivende regeringer, der er medlemmer af Europarådet; i betragtning af, at De forenede nationers Plenarforsamling den 10. december 1948 har proklameret verdenserklæringen om menneskerettigheder; i betragtning af, at denne deklaration tilsigter at sikre en universel og effektiv anerkendelse og overholdelse af de deri omhandlede rettigheder; i betragtning af, at **Europarådets** formål er at tilvejebringe en nærmere forening mellem dets medlemmer, og at en af de måder, hvorpå dette formål skal nås, er opretholdelse og yderligere fremme af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder; idet de bekræfter deres dybe tro på disse grundlæggende frihedsrettigheder, som er grundlaget for retfærdighed og fred i verden, og bedst håndhæves på den ene side af et virkeligt demokratisk regeringssystem og på den anden side af en fælles forståelse og en fælles respekt for de menneskerettigheder, hvortil de bekender sig; idet de, som regeringer i europæiske stater, besjælede af samme ånd og med en fælles arv af politiske traditioner, idealer, respekt for frihed og for lovens suverænitet er besluttet på at tage de første skridt til sikring af den kollektive håndhævelse af visse af de rettigheder, der omhandles i verdenserklæringen; er blevet enige om følgende:

Artikel 1

Pligten til at respektere menneskerettighederne De høje kontraherende parter garanterer enhver person under deres jurisdiktion de rettigheder og friheder, der angives i denne Konventions afsnit 1.

Afsnit I – rettigheder og friheder

Artikel 2

Ret til livet

1. Ethvert menneskes ret til livet er beskyttet ved lov. Ingen må forsætligt berøves livet, undtagen ved fuldbyrdelse af en dødsdom, afsagt af en domstol i tilfælde, hvor der ved lov er fastsat dødsstraf for den pågældende forbrydelse.
2. Berøvelse af livet betragtes ikke som foregået i modstrid med denne Artikel, når den er en følge af magtanvendelse, der ikke går ud over det absolut nødvendige:
  - a) for at forsvare nogen mod retsstridig overlast;
  - b) for at iværksætte en lovlig anholdelse eller forhindre flugt fra lovlig forvaring;
  - c) i retsmæssig foretagen undertrykkelse af fredsforstyrrende optøjer eller opstand.

Artikel 3

Forbud mod tortur

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.

Artikel 4

Forbud mod slaveri og tvangsarbejde

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.
2. Ingen må beordres til at udføre tvangs- eller pligtarbejde.
3. Ved anvendelse af denne Artikel omfatter udtrykket "tvangs- eller pligtarbejde" ikke:
  - a) arbejde, som almindeligvis forlanges udført under forvaring i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 5 i nærværende Konvention, eller under betinget løsladelse fra sådan forvaring;
  - b) tjeneste af militær karakter eller, i de lande, hvor militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes, for så vidt angår personer, der er militærnægtere af samvittighedsgrunde, tjeneste, der udkræves i stedet for tvungen militærtjeneste;
  - c) tjeneste, der pålægges i tilfælde af nødtilstand eller ulykker, der truer samfundets eksistens eller velfærd;
  - d) arbejde eller tjeneste, der udgør en del af normale borgerlige forpligtelser.

Artikel 5

Ret til frihed og sikkerhed

1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må berøves friheden undtagen i følgende tilfælde og i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde:
  - a) lovlig forvaring af en person efter domfældelse af en kompetent domstol;
  - b) lovlig anholdelse eller forvaring for ikke-efterkommelse af en domstols lovlige påbud eller for at sikre opfyldelsen af en ved lov foreskrevet forpligtelse;
  - c) lovlig anholdelse eller forvaring af en person med det formål at stille ham for den kompetente retlige myndighed, når der er begrundet mistanke om, at han har foretaget en retsstridig handling, eller når der er rimelig grund til at anse det for nødvendigt for at hindre ham i at foretage en retsstridig handling eller i at flygte efter at have fuldbyrdet en sådan;
  - d) forvaring af en mindreårig ifølge lovlig kendelse med det formål at føre tilsyn med hans opdragelse eller for at stille ham for den kompetente myndighed;
  - e) lovlig forvaring af personer for at hindre spredning af smitsomme sygdomme, af personer der er mentalt abnorme, drankere, narkomaner eller vagabonder;
  - f) lovlig anholdelse eller forvaring af en person for at hindre ham i uretmæssigt at trænge ind i landet eller af en person, mod hvem udvisnings- eller udleveringssag er svævende.
2. Enhver, der anholdes, skal ufortøvet på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver mod ham rettet anklage.
3. Enhver, der anholdes eller tages i forvaring i henhold til bestemmelserne i denne Artikels stk. 1 c), skal ufortøvet stilles for en dommer eller anden øvrighedsperson, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed, og skal være berettiget til rettergang inden en rimelig tid, eller til at blive løsladt i afventning af rettergang. Løsladelsen kan gøres betinget af sikkerhed for, at den pågældende giver møde under rettergangen.
4. Enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt til, at der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans forvaring, og at

hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retmæssig;

5. Enhver, der har været genstand for anholdelse eller forvaring i modstrid med bestemmelserne i denne Artikel, har ret til erstatning.

Artikel 6

Ret til retfærdig rettergang

1. Enhver skal, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerligerettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse, være berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid for en ved lov oprettet uafhængig og upartisk domstol. Dom skal afsiges i offentligt møde, men pressen og offentligheden kan udelukkes helt eller delvis fra retsforhandlingerne af hensyn til sædeligheden, den offentlige orden eller den nationale sikkerhed i et demokratisk samfund, når det kræves af hensynet til mindreårige eller til beskyttelse af parternes privatliv, eller under særlige omstændigheder i det efter rettens mening strengt nødvendige omfang, når offentlighed ville skade retfærdighedens interesser.

2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:

- a) ufortøvet at modtage udførlig underretning på et sprog, som han forstår, om arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham;
- b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar;
- c) at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale den juridiske bistand, at modtage den uden betaling, når retfærdighedens interesser kræver det;
- d) at afhøre eller lade afhøre imod ham førte vidner og at få vidner i hans interesse tilsagt og afhørt på samme betingelser som vidner, der føres imod ham;
- e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.

Artikel 7

Ingen straf uden retsregel

1. Ingen kan kendes skyldig i strafbar lovovertrædelse på grund af en handling eller undladelse, der ikke udgjorde en strafbar overtrædelse af national eller international ret på den tid, da den blev begået. Ej heller må der pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da den strafbare lovovertrædelse blev begået.

2. Denne Artikel præjudicerer ikke rettergang imod og straf af en person for en handling eller undladelse, der på det tidspunkt, da den blev begået, var strafbar ifølge de af civiliserede nationer anerkendte almindelige retsprincipper.

Artikel 8

Ret til respekt for privatliv og familieliv

1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.

Artikel 9

Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed

1. Enhver har ret til at tænke frit, til samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller overbevisning såvel som frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller overbevisning gennem gudstjeneste, undervisning, religiøse skikke og overholdelse af rituelle forskrifter.

2. Frihed til at lægge sin religion eller overbevisning for dagen skal kun kunne underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige sikkerhed, for at beskytte offentlig orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.

Artikel 10

Ytringsfrihed

1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at give eller modtage meddelelser eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til grænser. Denne Artikel forhindrer ikke stater i at kræve, at radio-, fjernsyns- eller filmforetagender kun må drives i henhold til bevilling.

2. Da udøvelsen af disse frihedsrettigheder medfører pligter og ansvar, kan den underkastes sådanne formelle bestemmelser, betingelser, restriktioner eller straffebestemmelser, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, territorial integritet eller offentlig sikkerhed, for at forebygge uorden eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden for at beskytte andres gode navn og rygte eller rettigheder, for at forhindre udspredelse af fortrolige oplysninger eller for at sikre domsmagtens autoritet og upartiskhed.

Artikel 11

Forsamlings- og foreningsfrihed

1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.

2. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. Denne Artikel skal ikke forhindre, at der pålægges medlemmer af statens væbnede styrker, politi eller forvaltning lovlige indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder.

Artikel 12

Ret til at indgå ægteskab

Giftfærdige mænd og kvinder har ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, der giver regler om udøvelsen af denne ret.

Artikel 13

Adgang til effektive retsmidler

Enhver, der krænkes i de ved denne Konvention anerkendte rettigheder og friheder, skal have adgang til effektiv oprejsning for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler på embeds vegne.

Artikel 14

Forbud mod diskriminering

Nydelsen af de i denne Konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Artikel 15

Fravigelse af forpligtelser under offentlige faretilstande

1. Under krig eller anden offentlig faretilstand, der truer nationens eksistens, kan enhver af de høje kontraherende parter i det omfang, det er strengt påkrævet af situationen træffe forholdsregler, der gør indgreb i dens forpligtelser ifølge denne Konvention, forudsat, at sådanne forholdsregler ikke er uforenelige med dens andre forpligtelser ifølge folkeretten.
2. Der kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse gøres afvigelse fra Artikel 2, undtagen med hensyn til berøvelse af livet, der er en følge af lovlige krigshandlinger, og ej heller fra artiklerne 3, 4, stk. 1 og 7.
3. Enhver stat, som benytter sig af denne ret til fravigelse, skal holde [Europarådets](#) generalsekretær fuldt underrettet om de forholdsregler, som den således har taget og om grundene dertil. Den skal også underrette [Europarådets](#) generalsekretær, når sådanne forholdsregler er ophørt at virke, og Konventionens bestemmelser igen er fuldt ud i kraft.

Artikel 16

Indskrænkninger i udlændinges politiske virke

Ingen bestemmelse i artiklerne 10, 11 og 14 må anses som værende til hinder for, at de høje kontraherende parter fastsætter indskrænkninger i fremmede statsborgeres politiske virksomhed.

Artikel 17

Forbud mod misbrug af rettigheder

Ingen bestemmelse i denne Konvention må fortolkes som medførende ret for nogen stat, gruppe eller person til at indlade sig på nogen virksomhed eller udføre nogen handling, der sigter til at tilintetgøre nogen af de heri nævnte rettigheder og friheder, eller til at begrænse dem i videre omfang, end der er hjemmel for i Konventionen.

Artikel 18

Begrænsninger i brug af indskrænkninger i rettigheder

De ifølge denne Konvention tilladte indskrænkninger i disse rettigheder og friheder må ikke anvendes i noget andet øjemed end det, for hvilke de er foreskrevet.

Afsnit II – Den europæiske Menneskerettighedsdomstol

Artikel 19

Oprettelse af domstolen

For at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, de høje kontraherende parter har påtaget sig ved denne Konvention og de dertil knyttede protokoller, skal der oprettes en Menneskerettighedsdomstol i det følgende benævnt "Domstolen". Den skal fungere på permanent basis.

Artikel 20

Dommernes antal

Domstolen skal bestå af et antal dommere, der svarer til antallet af de høje kontraherende parter.

Artikel 21

Kriterier for valg til dommer

1. Dommerne skal nyde den højeste moralske anseelse og må enten besidde de kvalifikationer, der kræves for udnævnelse til høje juridiske embeder, eller være retskyndige af anerkendt sagkundskab.
2. Dommerne har sæde i Domstolen som individuelle personer.
3. Under deres embedsperiode må dommerne ikke påtage sig noget hverv, som er uforeneligt med deres uafhængighed og upartiskhed eller med kravene til et fuldtidsembede. Alle spørgsmål, der udspringer af anvendelsen af denne bestemmelse, afgøres af Domstolen.

Artikel 22

Valg af dommere

Dommerne vælges af Den parlamentariske Forsamling med hensyn til hver af de høje kontraherende parter ved flertal på grundlag af en liste over tre kandidater, der er opstillet af den høje kontraherende part.

Artikel 23

Embedsperiode og afskedigelse

1. Dommerne vælges for et tidsrum af 9 år. De kan ikke genvælges.
2. Dommernes embedsperiode udløber, når de fylder 70 år.
3. Dommerne skal beklæde embedet, indtil andre er valgt i deres sted. De skal imidlertid fortsætte med at behandle sager, som de allerede har påbegyndt.
4. En dommer kan ikke afskediges fra sit embede, medmindre de øvrige dommere med et flertal på to tredjedele beslutter, at den pågældende dommer ikke mere opfylder de krævede betingelser.

Artikel 24

Justitskontor og rapportører

1. Domstolen har et justitskontor, hvis funktioner og organisation bestemmes i Domstolens regler.
2. Når Domstolen sidder i enkeltdommerformation, bistås Domstolen af rapportører, som fungerer under domstolspræsidentens myndighed. De udgør en del af Domstolens justitskontor.

Artikel 25

Domstolen i plenum

Domstolen i plenum

- a) vælger sin præsident og en eller to vicepræsidenter for et tidsrum af 3 år. De kan genvælges;
- b) opretter kamre, der fungerer for en bestemt periode;
- c) vælger præsidenterne for Domstolens kamre. Disse kan genvælges;
- d) vedtager Domstolens regler;
- e) vælger en justitssekretær og en eller flere vicejustitssekretærer;
- f) fremsætter anmodninger i henhold til artikel 26, stk. 2.

Artikel 26

Enkeltdommerformation, komitéer, kamre og Storkammeret

1. Ved behandling af sager, der forelægges Domstolen, sidder Domstolen i enkeltdommerformation, i komitéer på 3 dommere, i kamre på 7 dommere og i et Storkammer på 17 dommere. Domstolens kamre nedsætter komitéer, der fungerer for en bestemt periode.
2. Efter anmodning fra Domstolen i plenum kan Ministerkomitéen ved enstemmighed beslutte at reducere antallet af dommere i kamrene til fem for en bestemt periode.
3. En enkeltdommer må ikke behandle klagesager mod den stat, som vedkommende dommer er valgt for.
4. Der skal som ex officio medlem af kammeret og Storkammeret sidde den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen. Hvis der ikke er en sådan dommer, eller hvis dommeren er ude af stand til at sidde som medlem, skal Domstolens præsident ud fra en liste, som

vedkommende stat på forhånd har opstillet, vælge en person til at fungere som dommer.

5. Storkammeret omfatter også Domstolens præsident, vicepræsidenter, præsidenterne for kamrene og andre dommere, der er valgt ifølge Domstolens regler. Når en sag appelleres til Storkammeret i medfør af artikel 43, kan ingen dommer fra det kammer, der afsagde dommen, have sæde i Storkammeret, med undtagelse af præsidenten for kammeret og den dommer, der har haft sæde for den stat, der er part i sagen.

Artikel 27

Enkeltdommeres kompetence

1. En enkeltdommer kan afvise en klage eller slette en klage fra Domstolens liste over anmeldte klager, som er indbragt i medfør af artikel 34, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse.
2. En sådan beslutning er endelig.
3. Hvis enkeltdommeren ikke afviser eller sletter klagen, skal dommeren henvise den til behandling i en komité eller et kammer med henblik på videre undersøgelse.

Artikel 28

Komités kompetence

1. Når en klage er indbragt i medfør af artikel 34, kan en komité ved enstemmighed:
  - a) afvise klagen eller slette den fra sin liste over anmeldte klager, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse; eller
  - b) antage klagen til behandling og samtidig afsige dom om klagens grundlag, hvis det af sagen omhandlede spørgsmål vedrørende fortolkning eller anvendelse af konventionen eller de dertil knyttede protokoller allerede er afgjort i domstolens faste retspraksis.
2. Beslutninger og domme i henhold til stk. 1 er endelige.
3. Hvis den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen, ikke er medlem af komitéen, kan komitéen på ethvert trin i sagsforløbet opfordre vedkommende dommer til at overtage pladsen fra et af komitéens medlemmer under hensyntagen til alle relevante forhold, herunder blandt andet hvorvidt den pågældende stat har bestridt anvendelsen af proceduren i medfør af stk. 1, b).

Artikel 29

Kamres beslutning om klagers antagelse til behandling og stillingtagen til klagens grundlag

1. Hvis der ikke tages beslutning i medfør af artikel 27 eller 28 eller afsiges dom i medfør af artikel 28, tager et kammer beslutning om, hvorvidt individuelle klager, der indbringes i henhold til artikel 34, skal antages til behandling og tager stilling til klagens grundlag. Beslutningen om klagens antagelse til behandling kan tages separat.
2. Et kammer tager beslutning om, hvorvidt mellemstatslige klager, der indbringes i henhold til Artikel 33, skal antages til behandling, og tager stilling til klagens grundlag. Beslutningen om klagens antagelse til behandling tages separat, medmindre Domstolen i særlige tilfælde træffer anden beslutning.

Artikel 30

Afgivelse af jurisdiktion til Storkammeret

Hvis der i en sag, der verserer i et kammer, opstår et væsentligt spørgsmål, der berører fortolkningen af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, eller hvis løsningen af et spørgsmål i kammeret kan få et resultat, der er uforeneligt med en dom, der tidligere er afsagt af Domstolen, kan kammeret på ethvert tidspunkt, før den afsiger sin dom, afgive sin jurisdiktion til Storkammeret, medmindre en af sagens parter rejser indsigelse herimod.

Artikel 31

Storkammerets beføjelser

Storkammeret

- a) afgør klager, der indgives enten i medfør af Artikel 33 eller Artikel 34, når et kammer har afgivet sin jurisdiktion i medfør af Artikel 30, eller hvis sagen er blevet henvist til det i medfør af Artikel 43;
- b) behandler sager, der er henvist til Domstolen af Ministerkomitéen i henhold til artikel 46, stk. 4; og
- c) behandler anmodninger om rådgivende udtalelser, der er forelagt i medfør af Artikel 47.

Artikel 32

Domstolens kompetence

1. Domstolens kompetence udstrækker sig til alle sager vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne Konvention og de dertil knyttede protokoller, som indbringes for den i medfør af Artikel 33, 34, 46 og 47.
2. Domstolen afgør selv tvistigheder med hensyn til sin kompetence.

Artikel 33

Mellemstatslige sager

Enhver af de høje kontraherende parter kan indbringe ethvert påstået brud på Konventionens og de dertil knyttede protokollers bestemmelser foretaget af en anden høj kontraherende part.

Artikel 34

Individuelle klager

Domstolen kan modtage klager fra enhver person, enhver ikkestatslig organisation eller gruppe af enkeltpersoner, der hævder at være blevet krænket af en af de høje kontraherende parter i de rettigheder, der er anerkendt ved denne Konvention eller de dertil knyttede protokoller. De høje kontraherende parter forpligter sig til ikke på nogen måde at lægge hindringer i vejen for den effektive udøvelse af denne ret.

Artikel 35

Kriterier for antagelse til behandling i realiteten

1. Domstolen må kun optage sagen til behandling, når alle nationale retsmidler er blevet udtømt i overensstemmelse med de af folkeretten almindeligt anerkendte regler, og inden for et tidsrum af 6 måneder fra den dato, den endelige afgørelse blev truffet.
2. Domstolen må ikke behandle nogen individuel klage efter Artikel 34, som
  - a) er anonym, eller
  - b) i det væsentlige er identisk med en sag, der allerede er blevet undersøgt af Domstolen eller allerede har været underkastet anden form for international undersøgelse eller afgørelse, og som ikke indeholder nye oplysninger af betydning.
3. Domstolen skal afvise en klage, der er indbragt i henhold til artikel 34, når Domstolen er af den opfattelse, at:
  - a) klagen er uforenelig med bestemmelserne i konventionen eller de dertil knyttede protokoller, er åbenbart ugrundet eller er misbrug af den individuelle klageadgang; eller
  - b) klageren ikke har haft væsentlig ulempe, medmindre respekten for menneskerettigheder som defineret i konventionen og de dertil knyttede protokoller gør det påkrævet at realitetsbehandle klagen. En klage kan ikke afvises på dette grundlag, hvis klagen ikke har været behørigt behandlet af en national domstol.
4. Domstolen skal afvise enhver klage, som den anser for uforenelig med denne Artikel. Den kan gøre dette på ethvert trin i proceduren.

Artikel 36

Tredjeparts intervention

1. I alle sager, der er forelagt et kammer eller Storkammeret, har en høj kontraherende part, som har en af sine statsborgere som klager, ret til at afgive skriftlige bemærkninger og til at deltage i høringer.
2. Domstolens præsident kan, af hensyn til en retfærdig rettergang, opfordre enhver høj kontraherende part, som ikke er part i sagen, eller enhver impliceret person, som ikke er klageren, til at afgive skriftlige bemærkninger eller til at deltage i høringer.
3. I alle sager, der er forelagt et kammer eller Storkammeret, har [Europarådets](#) Menneskerettighedskommissær ret til at afgive skriftlige bemærkninger og til at deltage i høringer.

Artikel 37

Sletning af klager fra listen

1. Domstolen kan på ethvert tidspunkt i sagsbehandlingen beslutte at slette en klage af sagslisten, såfremt det på baggrund af omstændighederne findes, at
  - a) klageren ikke har til hensigt at forfølge sin klage, eller
  - b) sagen er blevet løst, eller
  - c) det i øvrigt efter Domstolens opfattelse ikke længere er begrundet at forsætte behandlingen af klagen. Domstolen skal dog fortsætte behandlingen af en klage, hvis respekten for menneskerettighederne som defineret i Konventionen og de dertil knyttede protokoller tilsiger det.

2. Domstolen kan beslutte at genoptage en klage på sin sagsliste, hvis den mener, at omstændighederne berettiger en sådan fremgangsmåde.

Artikel 38

Behandling af sagen

Domstolen skal behandle sagen sammen med parternes repræsentanter og om nødvendigt foranstalte en undersøgelse, til hvis effektive gennemførelse vedkommende stater skal stille alle nødvendige midler til rådighed.

Artikel 39

Forlig

1. På ethvert trin i sagsforløbet kan Domstolen stille sig til rådighed for vedkommende parter med det formål at opnå et forlig på grundlag af respekt for menneskerettighederne som defineret i konventionen og de dertil knyttede protokoller.
2. Proceduren i henhold til stk. 1 er fortrolig.
3. Hvis der opnås et forlig, skal Domstolen slette sagen fra sin sagsliste ved en afgørelse, som indskrænker sig til en kort konstatering af kendsgerningerne og den løsning, der er opnået.
4. Denne afgørelse oversendes til Ministerkomitéen, der skal overvåge, at forliget fuldbyrdes på de i afgørelsen fastsatte vilkår.

Artikel 40

Offentlige høringer og adgang til dokumenter

1. Høringer er offentlige, medmindre Domstolen i særlige tilfælde bestemmer andet.
2. Dokumenter, der deponeres hos justitssekretæren, skal være tilgængelige for offentligheden, medmindre Domstolens præsident træffer anden beslutning.

Artikel 41

Passende erstatning

Hvis Domstolen finder, at der er sket en krænkelse af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, og hvis vedkommende høje kontraherende parts interne ret kun tillader delvis skadesløsholdelse, skal Domstolen om nødvendigt tilkende den forurettede part passende erstatning.

Artikel 42

Domme afsagt af kamre

Domme afsagt af kamre bliver endelige i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 44, stk. 2.

Artikel 43

Henvisning til Storkammeret

1. Inden for en periode på 3 måneder fra datoen for den dom, der er afsagt af et kammer, kan enhver part i sagen undtagelsesvis anmode om, at sagen henvises til Storkammeret.
2. Et udvalg på 5 af Storkammerets dommere skal godkende anmodningen, hvis sagen rejser et væsentligt spørgsmål, der berører fortolkningen eller anvendelsen af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, eller et væsentligt emne af generel vigtighed.
3. Hvis udvalget godkender anmodningen, skal Storkammeret afgøre sagen ved afsigelse af en dom.

Artikel 44

Endelige domme

1. En dom afsagt af Storkammeret er endelig.
2. En dom afsagt af et kammer bliver endelig
  - a) hvis parterne erklærer, at de ikke vil anmode om, at sagen henvises til Storkammeret, eller
  - b) 3 måneder efter datoen for dommen, hvis der ikke er anmodet om henvisning af sagen til Storkammeret, eller
  - c) hvis Storkammerets udvalg afviser anmodningen om henvisning i henhold til Artikel 43.
3. Den endelige dom skal offentliggøres.

Artikel 45

Begrundelser for domme og afgørelser

1. Både domme og afgørelser, om hvorvidt klager kan antages til behandling eller ej, skal ledsages af grunde.
2. Hvis en dom helt eller delvis ikke giver udtryk for dommernes enstemmige mening, er enhver dommer berettiget til at afgive særskilt votum.

Artikel 46

Dommes bindende kraft og fuldbyrdelse

1. De høje kontraherende parter forpligter sig til at rette sig efter Domstolens endelige dom i enhver sag, som de er part i.
2. Domstolens endelige dom oversendes til Ministerkomitéen, der skal overvåge dommens fuldbyrdelse.
3. Hvis det er Ministerkomitéens opfattelse, at overvågningen af en endelig doms fuldbyrdelse vanskeliggøres af et problem med at fortolke dommen, kan Ministerkomitéen henvise sagen til Domstolen med henblik på at få afklaret fortolkningsspørgsmålet. En beslutning om at henvise sagen kan vedtages med et flertal på to tredjedele af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komitéen.
4. Hvis det er Ministerkomitéens opfattelse, at en høj kontraherende part nægter at rette sig efter en endelig dom i en sag mod vedkommende part, kan Ministerkomitéen, efter at have underrettet den pågældende part skriftligt derom, og såfremt beslutningen vedtages med et flertal på to tredjedele af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komitéen, anmode Domstolen om at tage stilling til, hvorvidt den pågældende part har undladt at overholde sin

forpligtelse i henhold til stk. 1.

5. Hvis Domstolen finder, at stk. 1 er overtrådt, skal den henvide sagen til Ministerkomitéen, som tager stilling til, hvilke foranstaltninger der skal træffes. Hvis Domstolen finder, at stk. 1 ikke er overtrådt, skal den henvide sagen til Ministerkomitéen, som afslutter sin behandling af sagen.

Artikel 47

Rådgivende udtalelser

1. På Ministerkomiteens anmodning kan Domstolen afgive rådgivende udtalelser om juridiske spørgsmål vedrørende fortolkningen af Konventionen og de til denne knyttede protokoller.

2. Sådanne udtalelser kan ikke vedrøre noget spørgsmål om indholdet eller rækkevidden af de rettigheder og friheder, som fastsættes i Konventionens afsnit I og i de til Konventionen knyttede protokoller, og heller ikke andre spørgsmål, som Domstolen eller Ministerkomiteen måtte skulle tage stilling til som følge af et i henhold til Konventionen iværksat retsskridt.

3. Ministerkomiteens beslutning om at anmode Domstolen om en rådgivende udtalelse kræver et flertal af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komiteen.

Artikel 48

Domstolens rådgivende kompetence

Domstolen afgør, om en anmodning fra Ministerkomiteen om en rådgivende udtalelse falder ind under dens kompetence, således som denne er fastlagt i Artikel 47.

Artikel 49

Begrundelse for rådgivende udtalelser

1. Domstolens rådgivende udtalelser skal ledsages af grunde.

2. Såfremt den rådgivende udtalelse helt eller delvis ikke giver udtryk for dommernes enstemmige mening, er enhver af dommerne berettiget til at afgive særskilt votum.

3. Domstolens rådgivende udtalelser oversendes til Ministerkomiteen.

Artikel 50

Domstolens udgifter

Udgifterne til Domstolen udredes af Europarådet.

Artikel 51

Dommernes privilegier og immuniteter

Dommerne har under udøvelsen af deres hverv ret til de privilegier og immuniteter, der omhandles i Artikel 40 i Europarådets statut og i de overenskomster, der er indgået i henhold hertil.

Afsnit III – forskellige bestemmelser

Artikel 52

Anmodning om oplysninger fra generalsekretæren

På anmodning af Europarådets generalsekretær skal enhver af de høje kontraherende parter give nærmere oplysning om, hvorledes den pågældende stats interne lovgivning sikrer den effektive gennemførelse af bestemmelserne i denne Konvention.

Artikel 53

Sikring af eksisterende menneskerettigheder

Ingen bestemmelse i denne Konvention må fortolkes som en begrænsning i eller afvigelse fra nogen af de menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som måtte være tilsikret i henhold til en høj kontraherende parts lovgivning eller i henhold til anden overenskomst, den er part i.

Artikel 54

Ministerkomiteens beføjelser

Ingen bestemmelse i denne Konvention skal præjudicere de beføjelser, der ved Europarådets statut er tillagt Ministerkomiteen.

Artikel 55

Udelukkelse af andre midler til afgørelse af tvister

Bortset fra særlig aftale giver de høje kontraherende parter afkald på at påberåbe sig traktater, overenskomster eller deklARATIONER, der består mellem dem, til i form af en stævning at forelægge en tvist om fortolkning eller anvendelse af denne Konvention, til afgørelse på anden måde end i denne Konvention bestemt.

Artikel 56

Anvendelsesområder

- 1 Enhver stat kan ved sin ratifikation eller når som helst derefter ved en til Europarådets generalsekretær stilet notifikation erklære, at nærværende Konvention skal, under forbehold af denne Artikels stk. 4, udstrækkes til alle eller nogle af de områder, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig.
2. Konventionen skal udstrækkes til det område eller de områder, der nævnes i notifikationen, fra den 30te dag efter, at Europarådets generalsekretær har modtaget denne notifikation.
3. Bestemmelserne i nærværende Konvention skal imidlertid i sådanne områder anvendes med skyldig hensyntagen til de stedlige vilkår.
4. Enhver stat, der har afgivet en erklæring i overensstemmelse med denne Artikels stk. 1, kan

når som helst derefter på et eller flere af de områders vegne, som notifikationen omfatter, erklære, at den anerkender Domstolens kompetence til at modtage klager fra personer, ikke-guvernamentale organisationer eller grupper af enkeltpersoner som fastsat i Konventionens Artikel 34.

Artikel 57

Forbehold

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen af denne Konvention eller ved deponeringen af ratifikationsinstrumentet tage forbehold med hensyn til enhver særskilt bestemmelse i Konventionen, i det omfang en lov, som på det tidspunkt er i kraft på dens område, ikke er i overensstemmelse med bestemmelsen. Forbehold af generel karakter er ikke tilladt i henhold til denne Artikel.
2. Ethvert forbehold, der tages i henhold til denne Artikel, skal indeholde en kort redegørelse for den pågældende lov.

Artikel 58

Opsigelse

1. En høj kontraherende part kan ikke opsig nærværende Konvention før udløbet af fem år fra den dato, da den trådte i kraft for dens vedkommende og efter et varsel på seks måneder, tilstillet Europarådets generalsekretær, der skal underrette de andre høje kontraherende parter.
2. En sådan opsigelse har ikke til virkning, at den pågældende høje kontraherende part frigøres fra sine forpligtelser ifølge denne Konvention med hensyn til nogen handling, som kan udgøre et brud på denne Konvention, og som er udført før den dato, da opsigelsen fik virkning.
3. På samme vilkår skal enhver høj kontraherende part, der ophører med at være medlem af Europarådet, ophøre med at være part i denne Konvention.
4. Under iagttagelse af bestemmelserne i stk. 1 – 3 kan Konventionen opsiges med hensyn til ethvert område, for hvilket den i medfør af Artikel 56 er blevet erklæret anvendelig.

Artikel 59

Undertegnelse og ratifikation

1. Denne Konvention er åben for undertegnelse af Europarådets medlemmer. Den skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Europarådets generalsekretær.
2. Den Europæiske Union kan tiltræde denne konvention.
3. Denne Konvention træder i kraft, når ti ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret.
4. For så vidt angår en signatarmagt, der senere ratificerer Konventionen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.
5. Europarådets generalsekretær skal give alle medlemmerne af Europarådet meddelelse om Konventionens ikrafttræden, om navnene på de høje kontraherende parter, der har ratificeret den, og om deponering af alle ratifikationsinstrumenter, som senere foretages.

<http://echr.dk/konventionen-og-tillaegsprotokoller/den-europaeiske-menneskerettighedskonvention/>